

Dátové štruktúry a algoritmy

Pavol Návrat

2008/2009

Data Abstraction

- focus on operations on the data, not on how to implement them on a computer
- example: numbers are abstractions
 - define what set of numbers
 - define what operations on them
- numbers in a computer
 - specify what interval
 - implement operations

Data Type

- numbers, characters, strings etc. are represented as bit patterns
- data type is a method of interpreting such bit patterns
- data type `real` is not a set of all real numbers

Abstract Data Type

- data type as an abstract concept defined by a set of logical properties
- legal operations involving that type are specified
- ADT may be implemented
 - hardware implementation
 - software implementation

Specification of the ADT Natural Number

structure NATNO

declare ZERO() \rightarrow natno
 ISZERO(natno) \rightarrow boolean
 SUCC(natno) \rightarrow natno
 ADD(natno,natno) \rightarrow natno
 EQ(natno,natno) \rightarrow boolean

Continued

Specification of the ADT Natural Number (cont.)

for all $x, y \in \text{natno}$ let

ISZERO(ZERO) = true

ISZERO(SUCC(x)) = false

ADD(ZERO, y) = y

ADD(SUCC(x), y) = SUCC(ADD(x, y))

EQ(x, ZERO) = if ISZERO(x) then true else false

EQ(ZERO, SUCC(y)) = false

EQ(SUCC(x), SUCC(y)) = EQ(x, y)

end

end NATNO

Zásobník (STACK)

- Abstraktná dátová štruktúra
- Pracuje na princípe LIFO(Last In, First Out)
 - Údaje vložené ako posledné budú vyberané ako prve
- Možné implementácie
 - dynamicky
 - staticky

Zásobník – formálna špecifikácia

- Druhy: STACK, ELM, BOOL
- Operácie:
 - CREATE() -> STACK //vytvorenie zásobníka
 - PUSH(STACK, ELM) -> STACK //vloženie prvku
 - TOP(STACK) -> ELM //výber prvku
 - POP(STACK) -> STACK //zrušenie prvku
 - ISEMPY(STACK) -> BOOL //test na prázdnosť

Zásobník – formálna špecifikácia

Pre všetky $S \in \text{stack}$, $i \in \text{elm}$ platí

$\text{ISEMPTY}(\text{CREATE}) = \text{true}$

$\text{ISEMPTY}(\text{PUSH}(S,i)) = \text{false}$

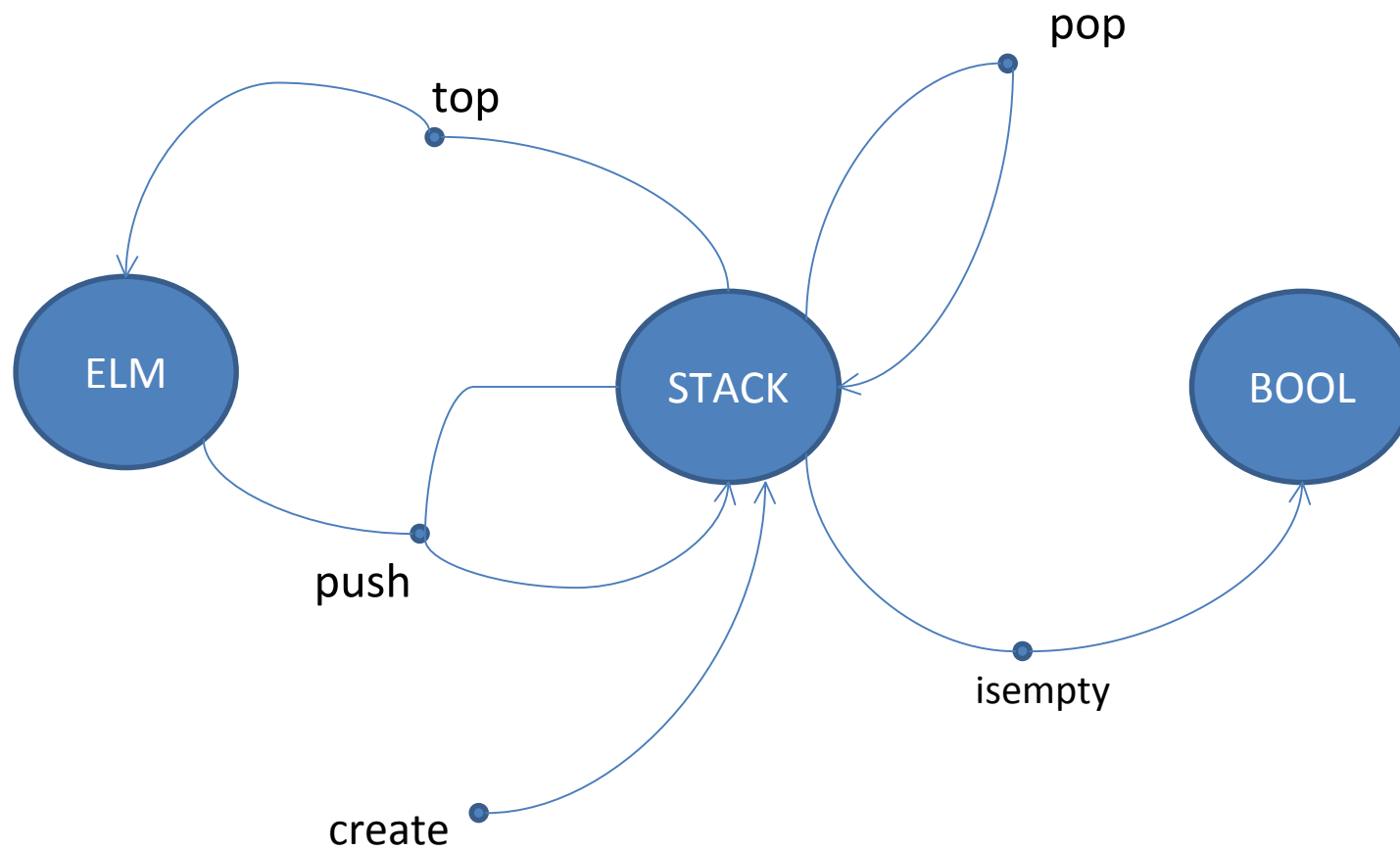
$\text{POP}(\text{CREATE}) = \text{error}$

$\text{POP}(\text{PUSH}(S,i)) = S$

$\text{TOP}(\text{CREATE}) = \text{error}$

$\text{TOP}(\text{PUSH}(S,i)) = i$

Zásobník

Reprezentácia zásobníka

- Staticky – poľom/vektorom
- Dynamicky –
 - Potrebujeme nejakú dynamickú štruktúru
 - (počet jej prvkov sa môže počas výpočtu meniť)
- Návrh:
 - Zoznam, presnejšie
 - Jednosmerne zreťazený zoznam

Jednosmerne zreťazený zoznam

Singly Linked List (SLL)

- Najjednoduchšie vyjadrenie lineárneho spájaného zoznamu
- Každý prvok obsahuje dátovú časť a ukazovateľ na ďalší prvok
- Ukazovateľ posledného prvku ukazuje na NULL

1ZZ - SLL

- Základné operácie:
 - CREATE: vytvorenie prázdneho SLL
 - ISEMPTY: test, či je zoznam prázdny
 - INSERT: vloženie prvku
 - DELETE: vymazanie prvku
 - FIND: nájdenie prvku
- Ďalšie operácie:
 - DELETE_ALL, NUM_ELEMENTS, ...

SLL - Reprezentácia

```
Typedef struct uzol *SLL_UZOL;  
Struct uzol  
{  
    SLL_TYP      prvok; //dátová časť  
    SLL_UZOL     next;  //nasledovník  
}  
SLL_UZOL zac; //smerník na začiatok
```


SLL insert

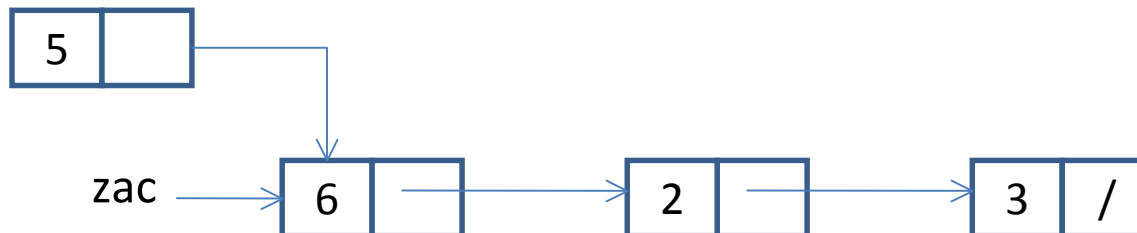
Insert 5:

1. Krok : Vytvorenie nového prvku

2. Krok : Priradenie smerníka a hodnoty novovytvorenému prvku

Nový prvok bude ukazovať na to isté miesto v pamäti (na ten istý prvok) ako ukazuje začiatok SLL

3. Krok : Nastavenie nového začiatku SLL

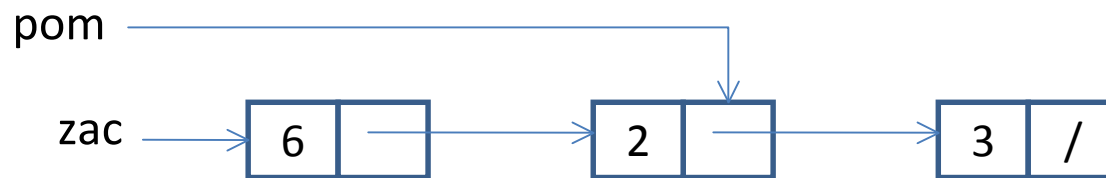
Začiatok SLL bude ukazovať na nový prvok

SLL delete

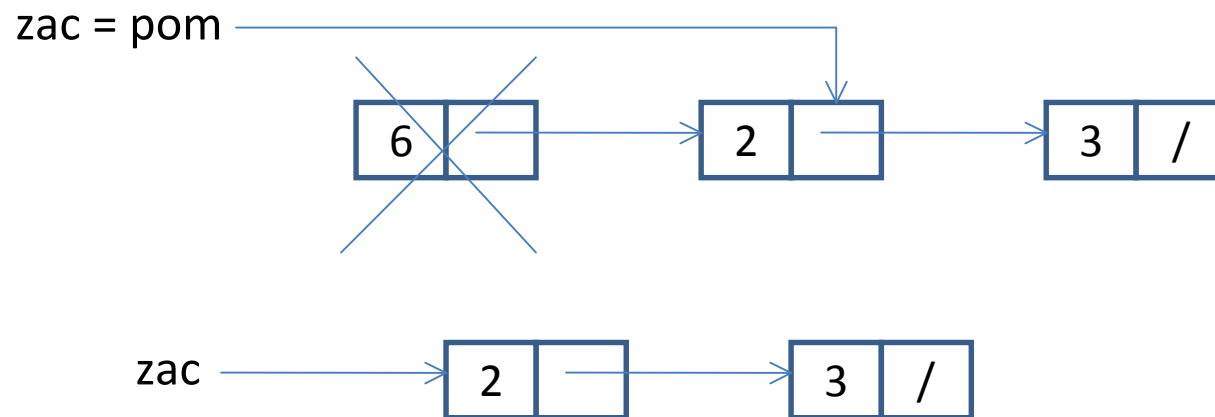
Delete:

1. Krok: Pomocnej premennej sa priradí ukazovateľ prvého prvku

2. Krok : Vymazanie prvého prvku a nastavenie zaciatku SLL

Začiatku SLL sa priradí ukazovateľ uložený v pomocnej premennej

Implementácia zásobníka pomocou SLL

```
typedef SLL_UZOL STACK;  
typedef SLL_TYP ST_TYP;  
typedef int BOOL;
```

```
STACK zasobnik;
```

```
STACK CREATE()  
{  
    SLL_create( zasobnik );  
}
```

```
BOOL ISEMPY( STACK zasobnik )  
{  
    return SLL_isempty( zasobnik );  
}
```

Implementácia zásobníka pomocou SLL

```
STACK POP( STACK zasobnik )
{
    if( ISEMPY( zasobnik))
        return ERROR;
    else
        return SLL_delete( zasobnik );
}
```

```
ST_TYP TOP( STACK zasobnik )
{
    if( ISEMPY( zasobnik))
        return ERROR;
    else
        return zasobnik->prvok;
}
```

```
STACK PUSH( STACK zasobnik, ST_TYP hodnota )
{
    return SLL_insert( zasobnik, hodnota );
}
```

Implementácia zásobníka pomocou vektora

using a simple array to represent it

CREATE(S)

$\text{top}(S) \leftarrow 0$

PUSH(S,x)

$\text{top}(S) \leftarrow \text{top}(S) + 1$

$S[\text{top}(S)] \leftarrow x$

POP(S)

if ISEMPY(S)

then error"underflow"

else $\text{top}(S) \leftarrow \text{top}(S) - 1$

return $S[\text{top}(S) + 1]$

Continued →

Implementation of the ADT Stack

(cont.)

TOP(stack) \rightarrow item
return S[top(S)]

ISEMPTY(S)
return top(S) = 0

FRONT (QUEUE)

- Abstraktná dátová štruktúra
- Pracuje na princípe FIFO(First In, First Out)
 - Údaje vložené ako prvé budú vyberané ako prvé
- Možné implementácie
 - ZVP
 - Poľom

Front – formálna špecifikácia

- Druhy: QUEUE, ELM, BOOL
- Operácie:
 - CREATE() -> QUEUE //vytvorenie frontu
 - INSERT(QUEUE, ELM) -> QUEUE //vloženie prvku
 - FRONT(STACK) -> ELM //výber prvku
 - DELETE(QUEUE) -> QUEUE //zrušenie prvku
 - ISEMPY(STACK) -> BOOL //test na prázdnosť

Front – Formálna špecifikácia

pre všetky $Q \in \text{queue}$, $i \in \text{elm}$ platí

$\text{ISEMPTY}(\text{CREATE}) = \text{true}$

$\text{ISEMPTY}(\text{INSERT}(Q,i)) = \text{false}$

$\text{DELETE}(\text{CREATE}) = \text{error}$

$\text{DELETE}(\text{INSERT}(Q,i)) =$

if $\text{ISEMPTY}(Q)$ then CREATE

else $\text{INSERT}(\text{DELETE}(Q),i)$

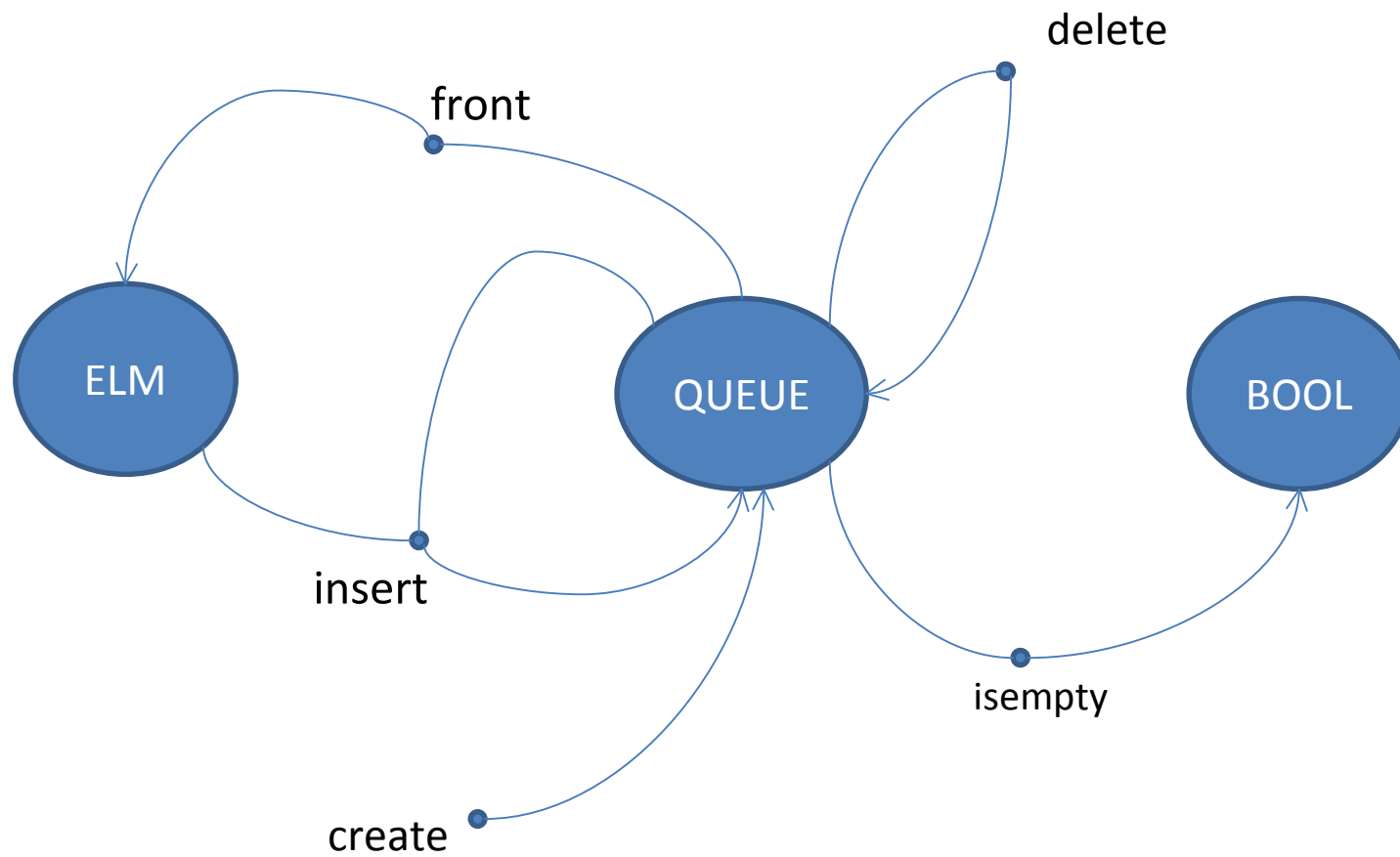
$\text{FRONT}(\text{CREATE}) = \text{error}$

$\text{FRONT}(\text{INSERT}(Q,i)) =$

if $\text{ISEMPTY}(Q)$ then i

else $\text{FRONT}(Q)$

Front

Implementácia frontu pomocou SLL

```
typedef struct uzol *SLL_UZOL;
struct uzol
{
    SLL_TYP    prvok;          //prvok typu SLL_TYP
    SLL_UZOL   n;              //nasledovnik
}
typedef struct hlavicka
{
    SLL_UZOL   zac, kon;       // smerniky začiatku a konca
} F_HLAV;

F_HLAV h; // smerník na front

F_HLAV CREATE( F_HLAV h)
{
    h.zac = h.kon = NULL;
    return h;
}
```

Implementácia frontu pomocou SLL

```
bool ISEMTY( F_HLAV h)
{
    return (h.zac == NULL );
}
```

```
SLL_TYP FRONT(F_HLAV h)
{
    if( ISEMTY(h)
        printf("CHYBA !");
    else
        return h.zac->prvok;
}
```

Implementácia frontu pomocou SLL

```
F_HLAV DELETE( F_HLAV h )
{
    SLL_UZOL pom;
    if( ISEMTY(h)) printf("CHYB A !");
    else
    {
        pom = h.zac->n;
        free( h.zac);
        h.zac = pom;
    }
    return h;
}

F_HLAV INSERT(F_HLAV h, SLL_TYP hodnota)
{
    SLL_UZOL pom;
    pom = (SLL_UZOL) malloc( sizeof(uzol));
    pom->prvok = hodnota;
    pom->n = NULL;
    if( ISEMTY(h)) { h.kon = h.zac = pom; }
    else // Pridaj na koniec
    {
        h.kon->n = pom;
        h.kon = pom;
    }
    return h;
}
```

Implementácia frontu pomocou vektora

using a simple array to represent it.

structure QUEUE

CREATE(Q)

$\text{tail}(Q) \leftarrow 1$

$\text{head}(Q) \leftarrow 1$

INSERT(Q,x)

$Q[\text{tail}(Q)] \leftarrow x$

 if $\text{tail}(Q) = \text{length}(Q)$

 then $\text{tail}(Q) \leftarrow 1$

 else $\text{tail}(Q) \leftarrow \text{tail}(Q) + 1$

Continued →

Implementation of the ADT

Queue (cont.)

DELETE(Q, x)

$x \leftarrow Q[\text{head}(Q)]$

 if $\text{head}(Q) = \text{length}(Q)$

 then $\text{head}(Q) \leftarrow 1$

 else $\text{head}(Q) \leftarrow \text{head}(Q) + 1$

 return x

FRONT(Q)

 return $Q[\text{head}(Q)]$

ISEMPTY(Q)

 return $\text{head}(Q) = \text{tail}(Q)$

Obrázok štruktúry kruhového venktora

Hierarchia abstrakcií

- Pre zásobník:
 - Zásobník
 - Jednosmerne zreťazený zoznam
 - ? -> zreťazená voľná pamäť (dynamická pamäť)
- Alebo:
 - Zásobník
 - vektor
 - ? -> statická pamäť

SLL - Reprezentácia

```
Typedef struct uzol *SLL_UZOL;  
Struct uzol  
{  
    SLL_TYP      prvok; //dátová časť  
    SLL_UZOL     next;  //nasledovník  
}  
SLL_UZOL zac; //smerník na začiatok
```


SLL insert

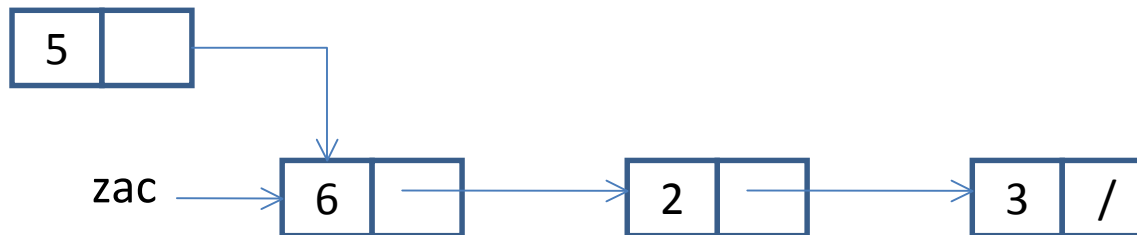
Insert 5:

1. Krok : Vytvorenie nového prvku

2. Krok : Priradenie smerníka a hodnoty novovytvorenému prvku

Nový prvok bude ukazovať na to isté miesto v pamäti (na ten istý prvok) ako ukazuje začiatok SLL

3. Krok : Nastavenie nového začiatku SLL

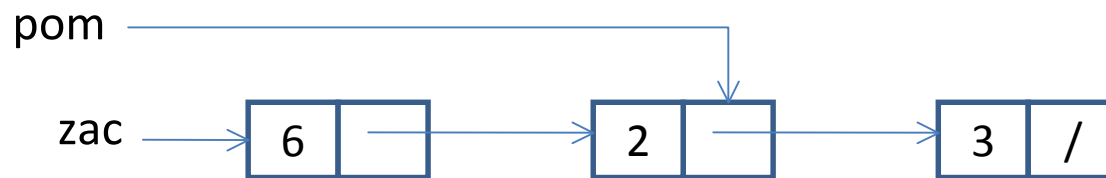
Začiatok SLL bude ukazovať na nový prvok

SLL delete

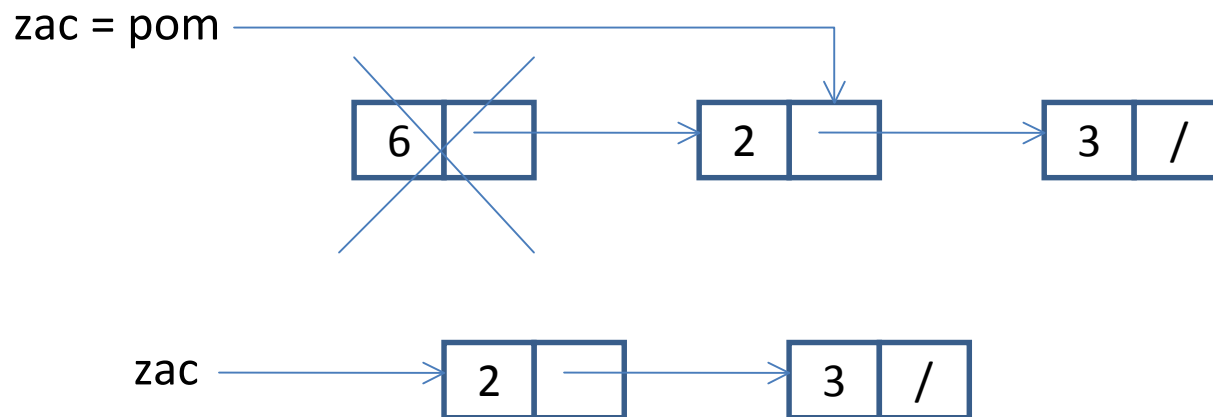
Delete:

1. Krok: Pomocnej premennej sa priradí ukazovateľ prvého prvku

2. Krok : Vymazanie prvého prvku a nastavenie zaciatku SLL

Začiatku SLL sa priradí ukazovateľ uložený v pomocnej premennej

SLL implementácia

```
SLL_UZOL SLL_create ( SLL_UZOL zac)
{
    zac = NULL;
    return zac;
}
```

```
int SLL_isempty ( SLL_UZOL smernik )
{
    return ( smernik== NULL );
}
```

```
SLL_UZOL SLL_insert ( SLL_UZOL smernik, SLL_TYP hodnota )
{
    SLL_UZOL pom;
    pom = (SLL_UZOL) malloc( sizeof(uzol));
    pom->prvok = hodnota;
    pom->n = smernik;
    smernik = pom;
    Return smernik;
}
```

SLL implementácia

```
SLL_UZOL SLL_delete( SLL_UZOL smernik )
```

```
{
    SLL_UZOL  pom;
    if(! SLL_isempty ( smernik ) )
    {
        pom = smernik->n;
        free( smernik);
        smernik = pom;
    }
    return smernik;
}
```

```
SLL_UZOL SLL_find( SLL_UZOL smernik, SLL_TYP hodnota )
```

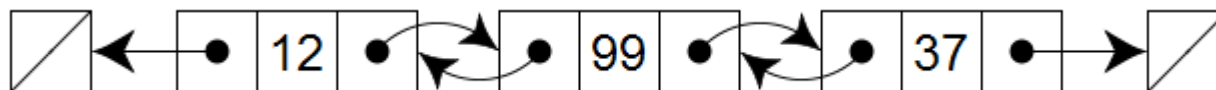
```
{
    for (; !SLL_isempty(smernik); smernik = smernik->n)
        if( hodnota = smernik->prvok)
            return smernik;
    return  NULL;
}
```

```
void SLL_all_elements( SLL_UZOL smernik)
```

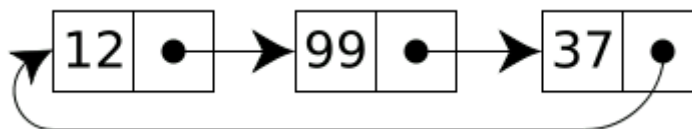
```
{
    for(; !SLL_isempty(smernik); smernik = smernik->n)
        printf(" %d \n", smernik->prvok);
}
```

Iné reprezentácie spájaného zoznamu

- Obojsmerne spájaný zoznam
 - Každý prvok obsahuje ukazovateľ na ďalší prvok a aj na predchádzajúci prvok

- Cyklický spájaný zoznam
 - Posledný prvok zoznamu ukazuje na prvý prvok

Zreťazená voľná pamäť

- Predstavuje základný abstraktný typ, ktorý sa využíva pri implementácií ostatných abstraktných údajových typov
- Prvok obsahuje príznak, či je voľný a potom v závislosti od toho či je voľný obsahuje buď informáciu o ďalšom voľnom (keď je voľný), alebo dátovú časť (keď nie je voľný)
- ZVP obsahuje okrem poľa prvkov ešte aj informáciu o prvom voľnom prvku

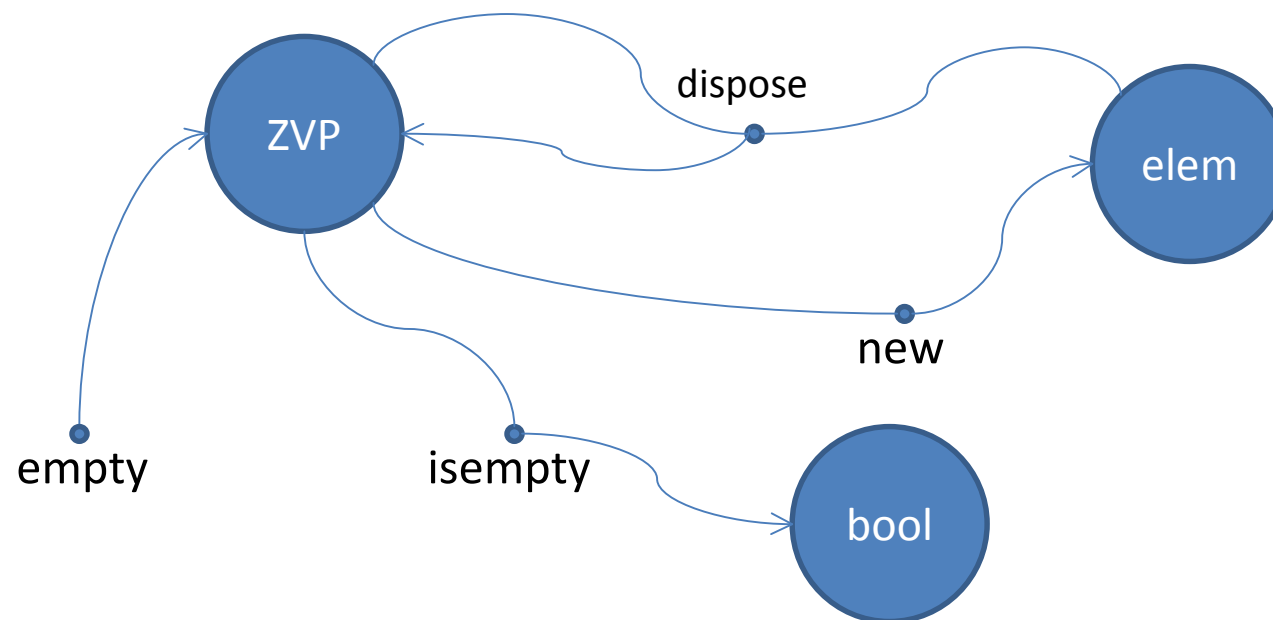
ZVP – Formálna špecifikácia

- CREATE() -> zvp
- NEW(zvp) -> item
- DISPOSE(zvp, item) -> zvp
- ISEMPTY(zvp) -> bool

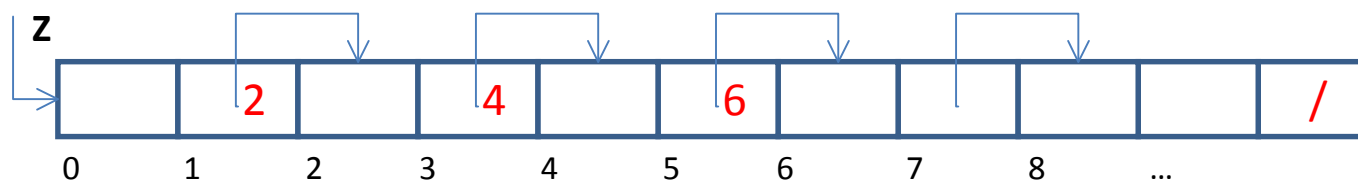
Pre všetky $Z \in \text{zvp}$, $i \in \text{item}$ platí

- $\text{ISEMPTY}(\text{DISPOSE}(Z, i)) = \text{true}$
- $\text{DISPOSE}(\text{CREATE}, i) = \text{ERROR}$
- $\text{DISPOSE}(Z, \text{NEW}(Z)) = Z$
- $\text{NEW}(\text{DISPOSE}(Z, i)) = i$

ZVP

ŠTRUKTÚRA PRVKU:

ZVP – príklad implementácie

```
VAR ZVP: IND;
```

```
Function EMPTY(VAR ZVP:IND) //vytvorenie zvp, vykoná sa začiatkové zretazenie voľných prvkov
```

```
VAR
```

```
    UK : IND;
```

```
BEGIN
```

```
    UK := ADRMIN;
```

```
    WHILE UK < ADRMAX -2 DO
```

```
        BEGIN
```

```
            PAMAT[UK +1] := UK +2;
```

```
            UK := UK + 2;
```

```
        END;
```

```
    PAMAT[ UK + 1] := NIL;
```

```
    ZVP := ADRMIN;
```

```
END;
```

```
Function NEWZ( VAR ZVP : IND; VAR PRVOK : IND) //operácia poskytnutia prvku zo ZVP
```

```
BEGIN
```

```
    IF ISEMPY(ZVP)
```

```
        THEN WRITELN(" Chyba: vyčerpanie pamate");
```

```
    ELSE
```

```
        BEGIN
```

```
            PRVOK := ZVP;
```

```
            ZVP := PAMAT[ ZVP + 1];
```

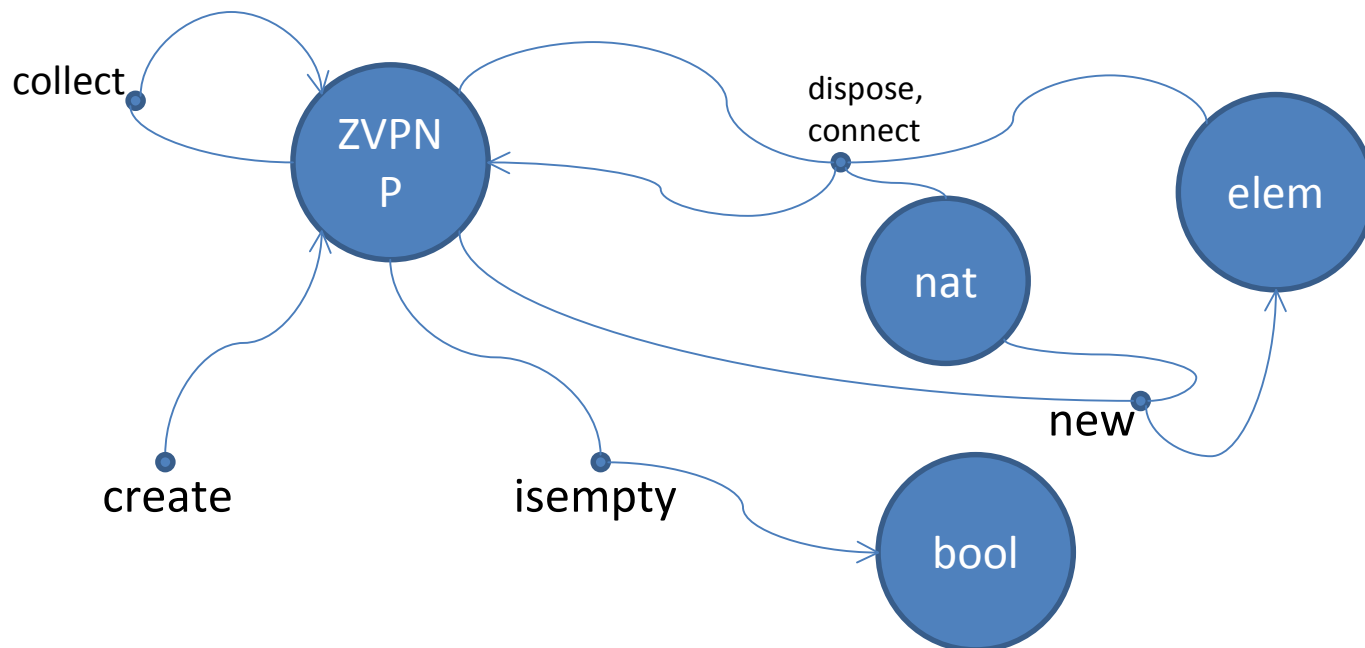
```
        END
```

```
END;
```

ZVP nerovnakých prvkov

- Druhy: ZVPNP, ELM, NAT, BOOL
- Operácie:
 - CREATE() -> ZVPNP
 - NEW(ZVPNP, NAT) -> ELM
 - DISPOSE(ZVPNP, NAT, ELEM) ->ZVPNP
 - CONNECT(ZVPNP, NAT, ELM) -> ZVPNP (spojenie 2 prvkov)
 - COLLECT(ZVPNP) -> ZVPNP (spojenie do súvislej oblasti)
 - ISEMPY (ZVPNP) -> BOOL

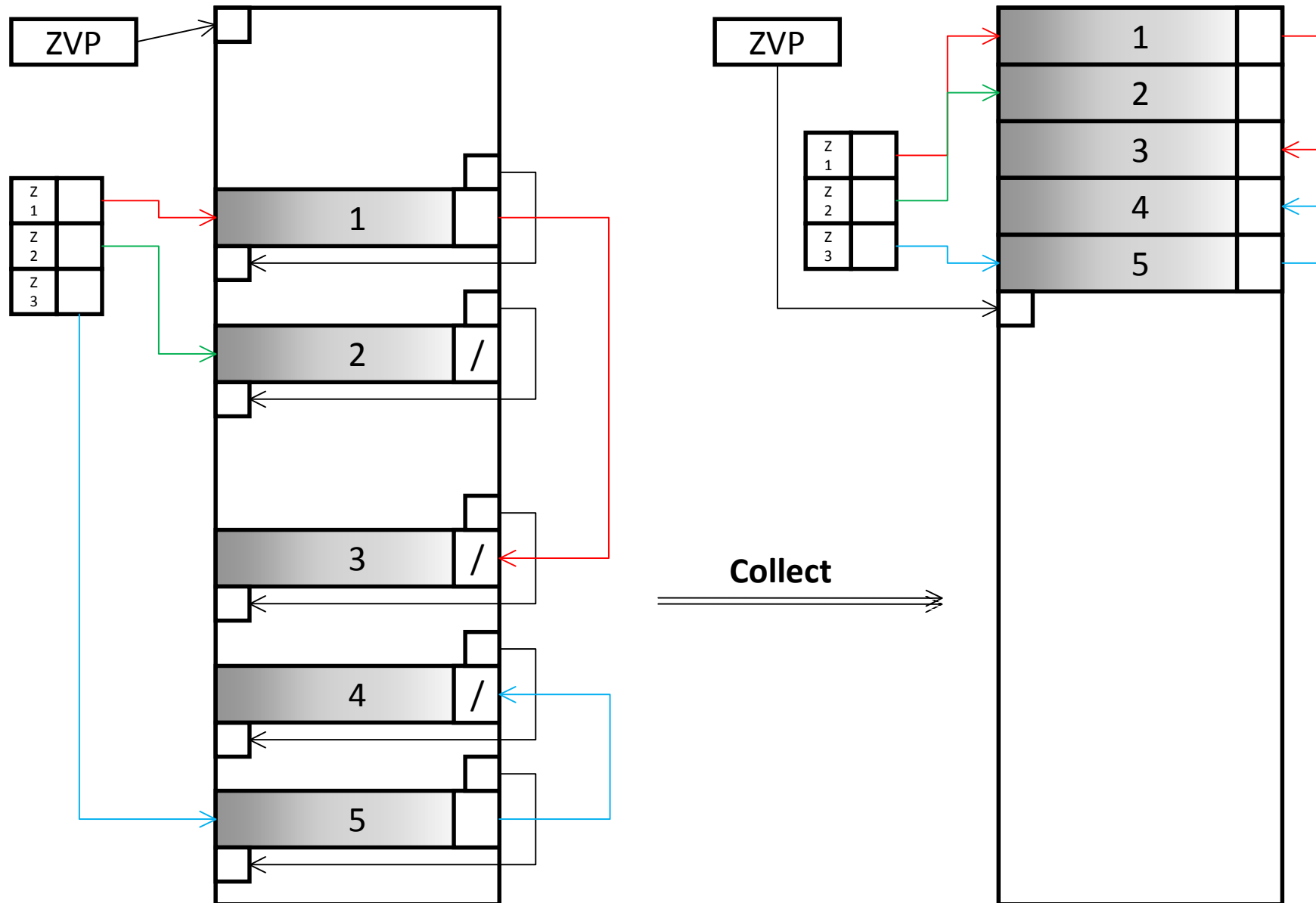
ZVPNP

ŠTRUKTÚRA PRVKU:

Prvok	Prvok + 1	Prvok + Dĺžka - 1
DĹŽKA	HODNOTA	UKAZOVATEĽ

ZVP – COLLECT (implementácia zásobníkov v ZVP)

STROM

Strom – definícia

1. Jediný vrchol je strom – tento vrchol je zároveň koreň tohto stromu
2. Nech V je vrchol a $S_1, S_2..S_n$ sú stromy s koreňmi $V_1, V_2..V_n$. Nový strom môžeme zostrojiť tak, že vrchol V urobíme **PREDCHODCOM** vrcholov $V_1, V_2..V_n$. V tomto novom strome je V koreň a $S_1, S_2..S_n$ sú jeho podstromy. Vrcholy $V_1, V_2..V_n$ sú **NASLEDOVNÍCI** vrcholu V

Binárny strom

- Strom, ktorý má najviac dvoch potomkov.
- Potomkovia sa označujú ako ĽAVÝ a PRAVÝ nasledovník
- Jedno s bežných využití binárneho stromu je binárny vyhľadávací strom

Strom – formálna špecifikácia

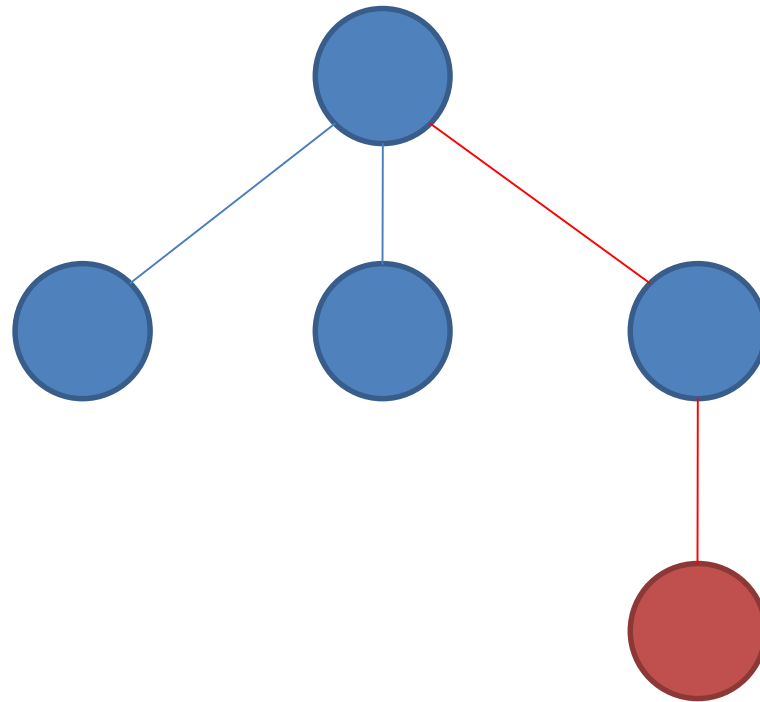
- Operácie:
 - EMPTY : vytvorenie prázdneho stromu
 - EMPTY_n : nekonečná rodina operácií.
 - EMPTY_i(a, S1,S2..Si) vytvorí nový vrchol V s hodnotou a, ktorý má i nasledovníkov – sú to korene stromov S1..Si
 - KOREŇ : Nájdenie koreňa stromu
 - PREDCHODCA : Nájdenie predchodcu daného vrcholu

Strom – formálna špecifikácia

- LNASLEDOVNIK : Nájdienie najľavejšieho nasledovníka
- PSUSED : Nájdienie vrcholu, ktorý má rovnakého predchodcu ale v usporiadaní stromu je vpravo za daným vrcholom.
- HOD : Získanie Ohodnotenia vrcholu

Strom – základné definície

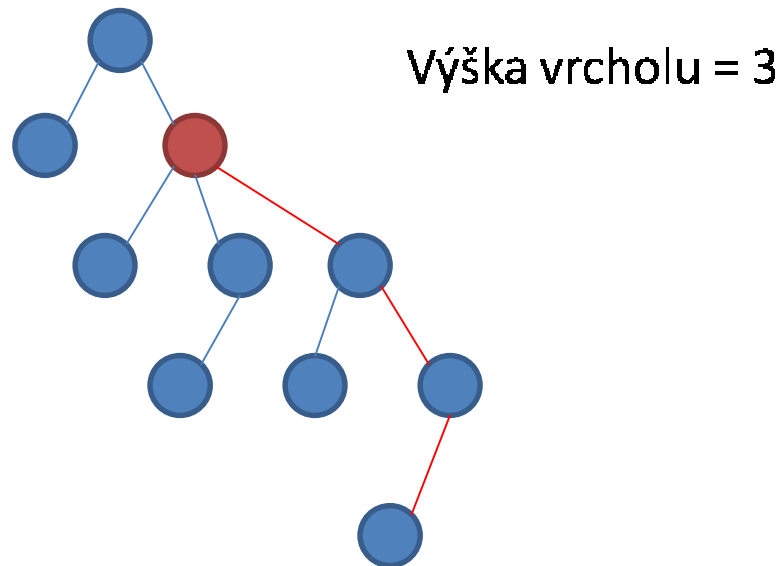
- Hĺbka vrcholu – počet hrán od koreňa stromu k danému vrcholu

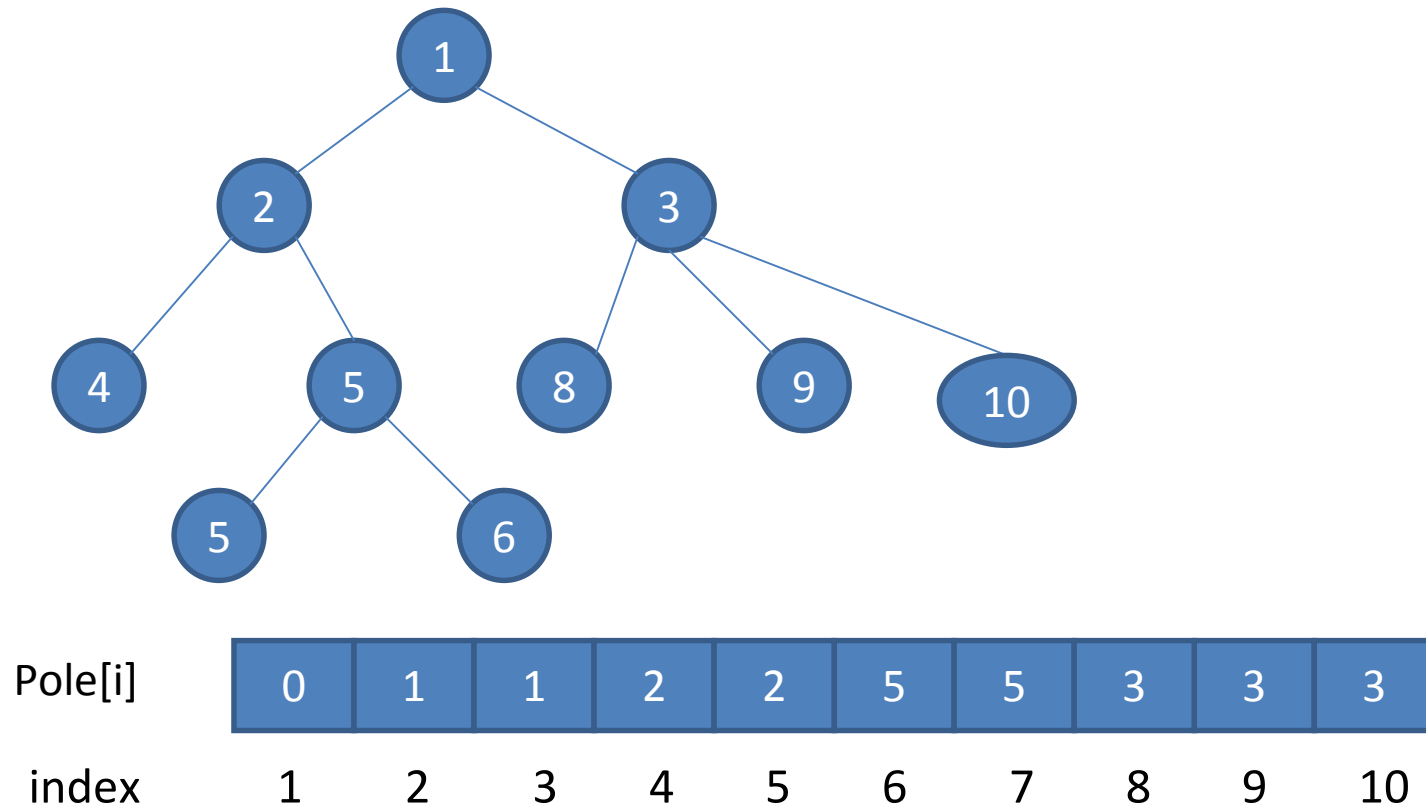
hĺbka = 2

Strom - základné definície

- Výška vrcholu – najdlhšia cesta z vrcholu k ľubovoľnému koncovému vrcholu
- Výška stromu – výška jeho koreňa

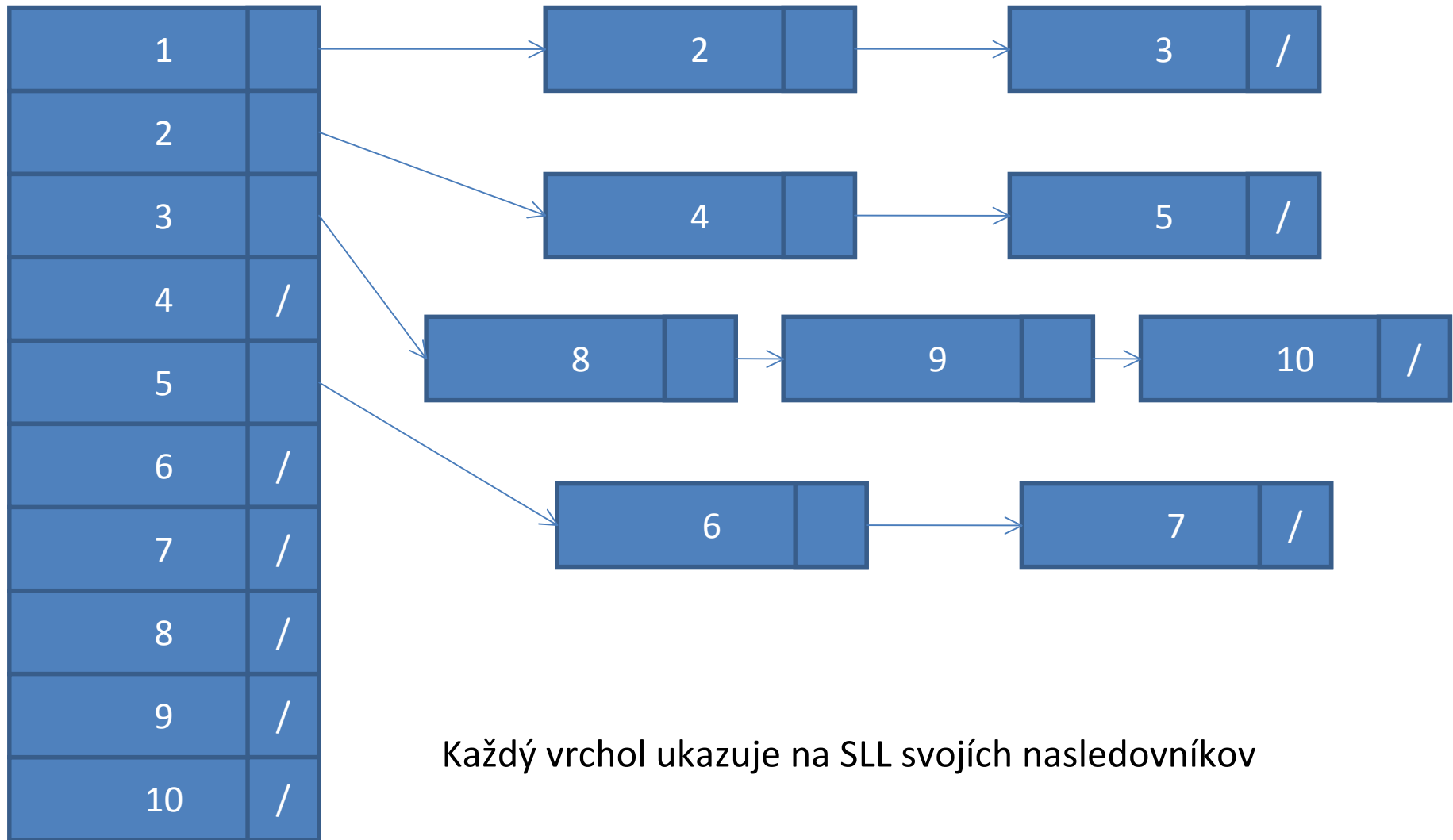
Strom – reprezentácia poľom

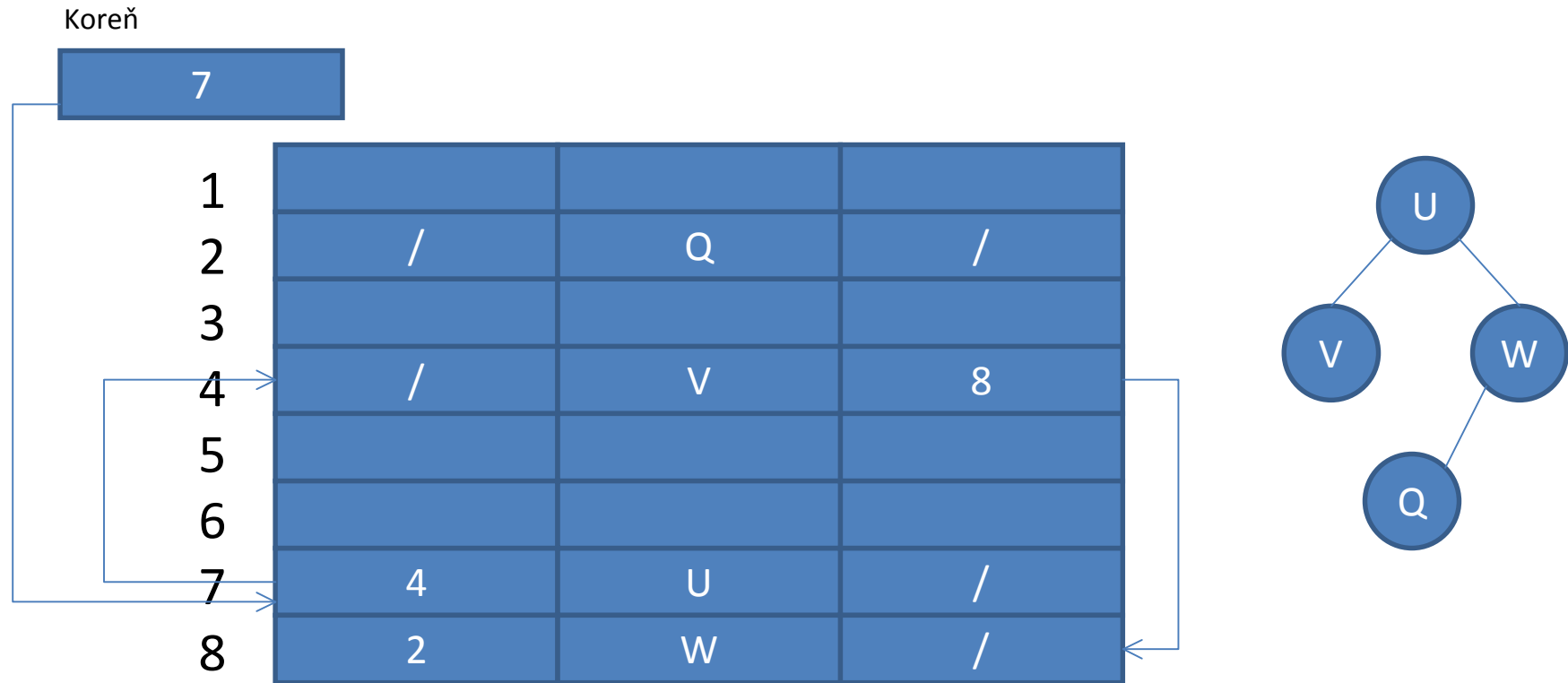
Index poľa = hodnota vrcholu

Hodnota prvku poľa = ukazovateľ na rodiča

Strom – reprezentácia pomocou ZVP

Strom – reprezentácia

Každý prvok obsahuje ukazovateľ na ľavého nasledovníka a pravého suseda

Binárny strom

- Pozostáva z vrcholov.
- Jediný vrchol je binárny strom a súčasne koreň.
- Ak u je vrchol a T_1 a T_2 sú stromy s koreňmi v_1 a v_2 , tak usporiadaná trojica (T_1, u, T_2) je binárny strom, ak v_1 je ľavý potomok koreňa u a v_2 je jeho pravý potomok.
- List - vrchol bez potomkov.
- Úplný binárny strom - binárny strom, v ktorom každý nelistový vrchol má práve dvoch potomkov.

Binárny strom

Operácie nad binárnym stromom:

- CREATE: vytvorenie prázdneho binárneho stromu
- MAKE: vytvorenie binárneho stromu z dvoch už existujúcich binárnych stromov a hodnoty
- LCHILD: vrátenie ľavého podstromu
- DATA: vrátenie hodnoty koreňa v danom binárnom strome
- RCHILD: vrátenie pravého podstromu
- ISEMPY: test na prázdnosť

Binárny strom – formálna špecifikácia

CREATE() \rightarrow btree

MAKE(item,btree,item) \rightarrow btree

LCHILD(btree) \rightarrow btree

DATA(btree) \rightarrow item

RCHILD(btree) \rightarrow btree

ISEMPTY(btree) \rightarrow boolean

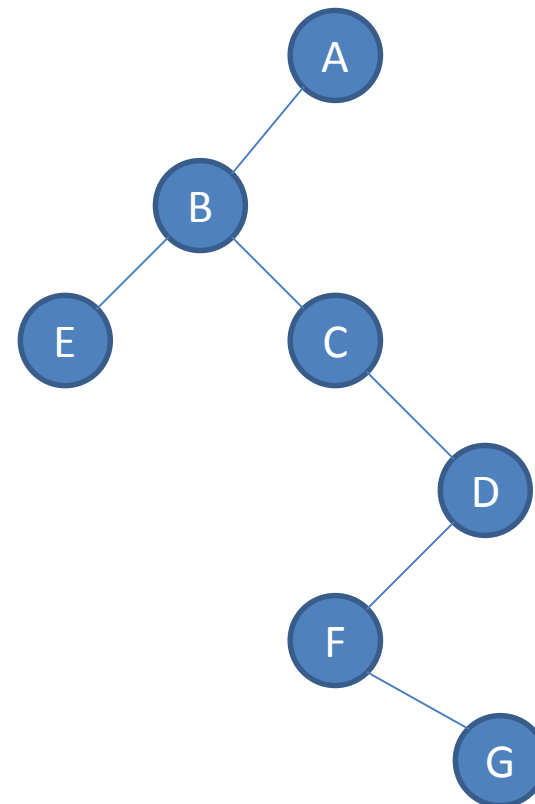
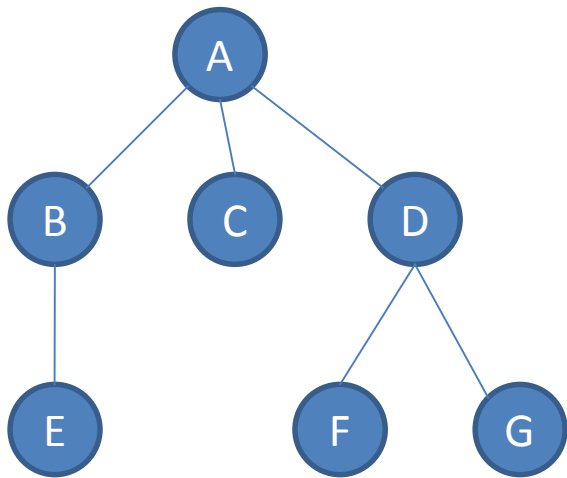
Binárny strom – formálna špecifikácia

Pre všetky $p, r \in \text{btree}$, $i \in \text{item}$ platí:

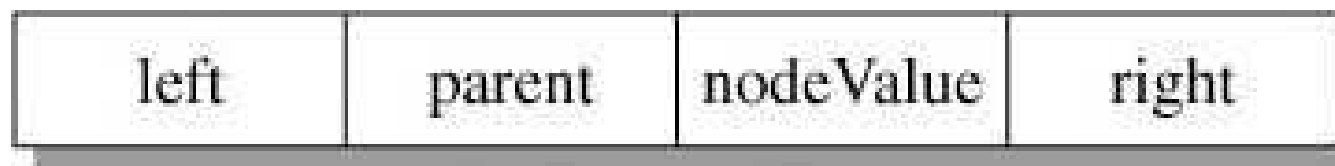
- $\text{ISEMPTY}(\text{CREATE}) = \text{true}$
- $\text{ISEMPTY}(\text{MAKE}(p, i, r)) = \text{false}$
- $\text{LCHILD}(\text{MAKE}(p, i, r)) = p$
- $\text{LCHILD}(\text{CREATE}) = \text{error}$
- $\text{DATA}(\text{MAKE}(p, i, r)) = i$
- $\text{DATA}(\text{CREATE}) = \text{error}$
- $\text{RCHILD}(\text{MAKE}(p, i, r)) = r$
- $\text{RCHILD}(\text{CREATE}) = \text{error}$

Reprezentácia stromu pomocou binárneho stromu

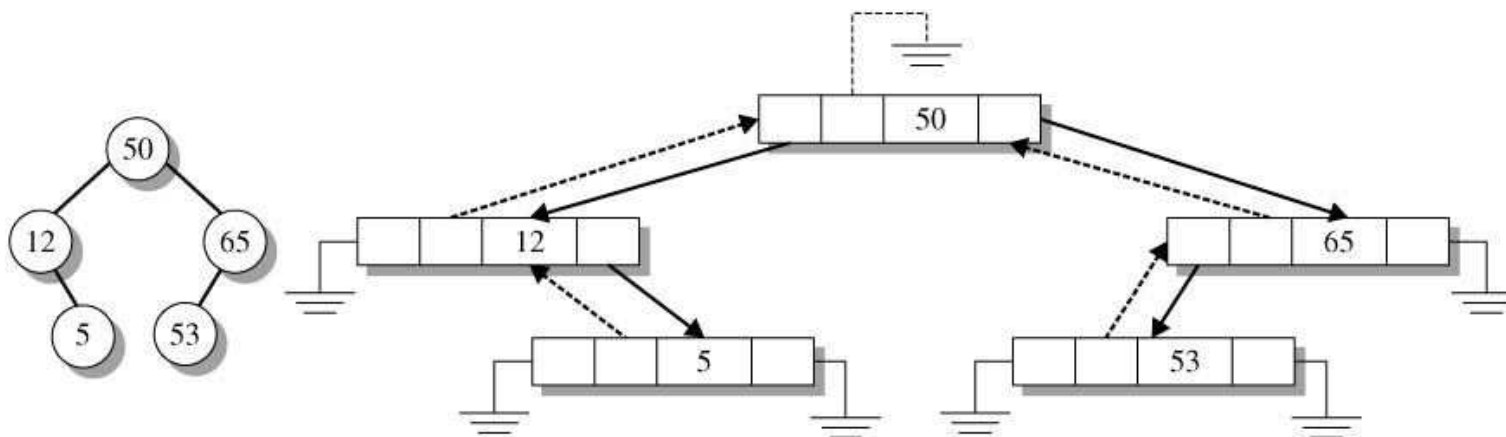
- LCHILD = ľavý nasledovník daného vrcholu
- RCHILD = pravý sused daného vrcholu

Binárny strom – implementácia

STNode object

Binary Search Tree

STNode Representation of Binary Search Tree using
Parent Pointers

Prehľadávanie binárnych stromov

Tri základné algoritmy:

- ***preorder*** - poradie prehľadávania:
koreň - ľavý podstrom - pravý podstrom
- ***inorder*** - poradie prehľadávania:
ľavý podstrom - koreň - pravý podstrom
- ***postorder*** - poradie prehľadávania:
ľavý podstrom - pravý podstrom - koreň.

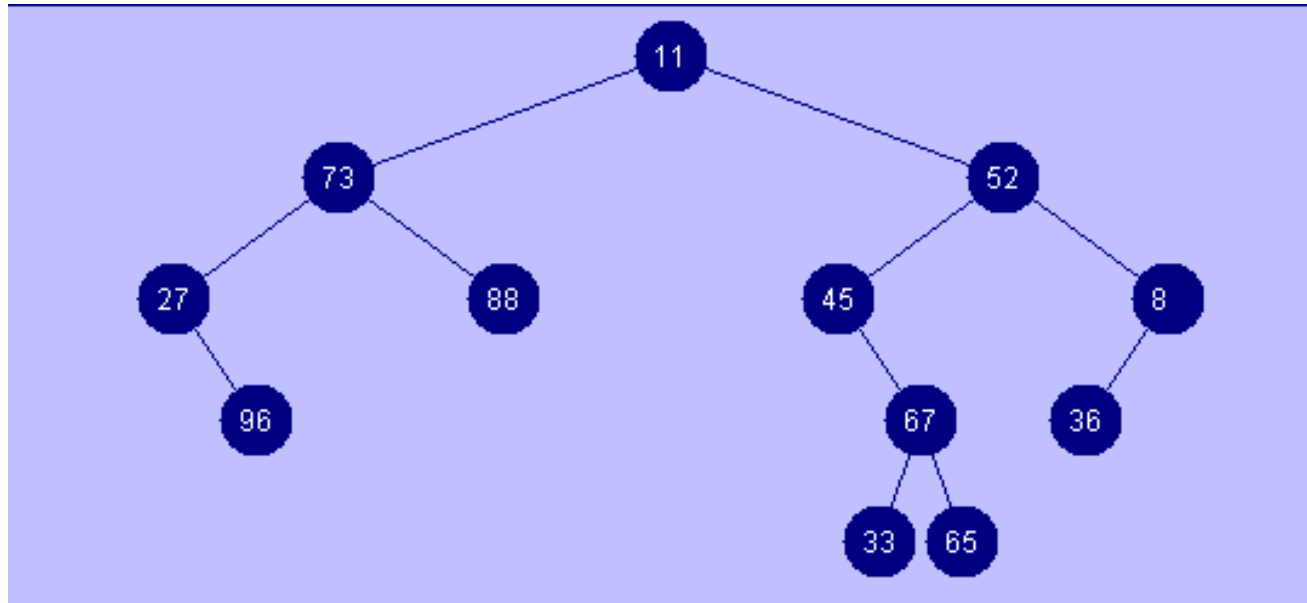
Prehľadávanie binárnych stromov

```
PREORDER(T) if T <> nil then  
    OUTPUT(DATA(T))  
    PREORDER(LCHILD(T))  
    PREORDER(RCHILD(T))
```

```
INORDER(T) if T <> nil then  
    INORDER(LCHILD(T))  
    OUTPUT(DATA(T))  
    INORDER(RCHILD(T))
```

```
POSTORDER(T) if T <> nil then  
    POSTORDER (LCHILD(T))  
    POSTORDER (RCHILD(T))  
    OUTPUT(DATA(T))
```

Prehľadávanie binárnych stromov

Preorder: 11,73,27,96,88,52,45,67,33,65,8,36

Inroder: 27,96,73,88,11,45,33,67,65,52,36,8

Postorder: 96,27,88,73,33,65,67,45,36,8,52,11

Binárne vyhľadávacie stromy (BVS)

- BVS je binárny strom.
- BVS môže byť prázdny.
- Ak BVS nie je prázdny, tak spĺňa nasledujúce podmienky:
 - každý prvok má kľúč a všetky kľúče sú rôzne,
 - všetky kľúče v ľavom podstrome sú menšie ako kľúč v koreni stromu
 - všetky kľúče v pravom podstrome sú väčšie ako kľúč v koreni stromu,
 - ľavý aj pravý podstrom sú tiež BVS.

BVS – insert (implementácia)

TREE-INSERT(T,n)

Y \leftarrow nil; X \leftarrow ROOT(T)

while X \neq nil

do Y \leftarrow X

if DATA(n) < DATA(X)

then X \leftarrow LCHILD(X) else X \leftarrow RCHILD(X)

PARENT(n) \leftarrow Y

If Y = nil

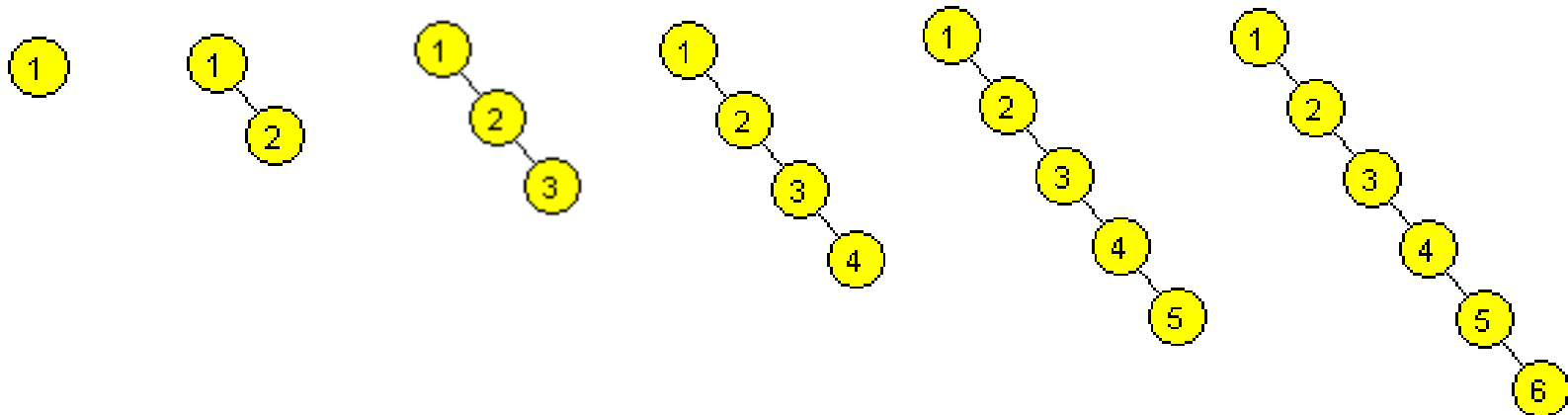
then ROOT(T) \leftarrow n

else if DATA(n) < DATA(Y)

then LCHILD(Y) \leftarrow n else RCHILD(Y) \leftarrow n

BVS – insert (zložitosť)

- Musíme nájsť miesto, kde môžeme prvok vložiť – časová zložitosť závisí od hĺbky stromu
 - Najhorší prípad $O(n)$
 - Na vstupe je zoradená postupnosť – vytvárame nevyvážený strom \rightarrow rýchle zväčšovanie hĺbky stromu
1,3,4,5,6

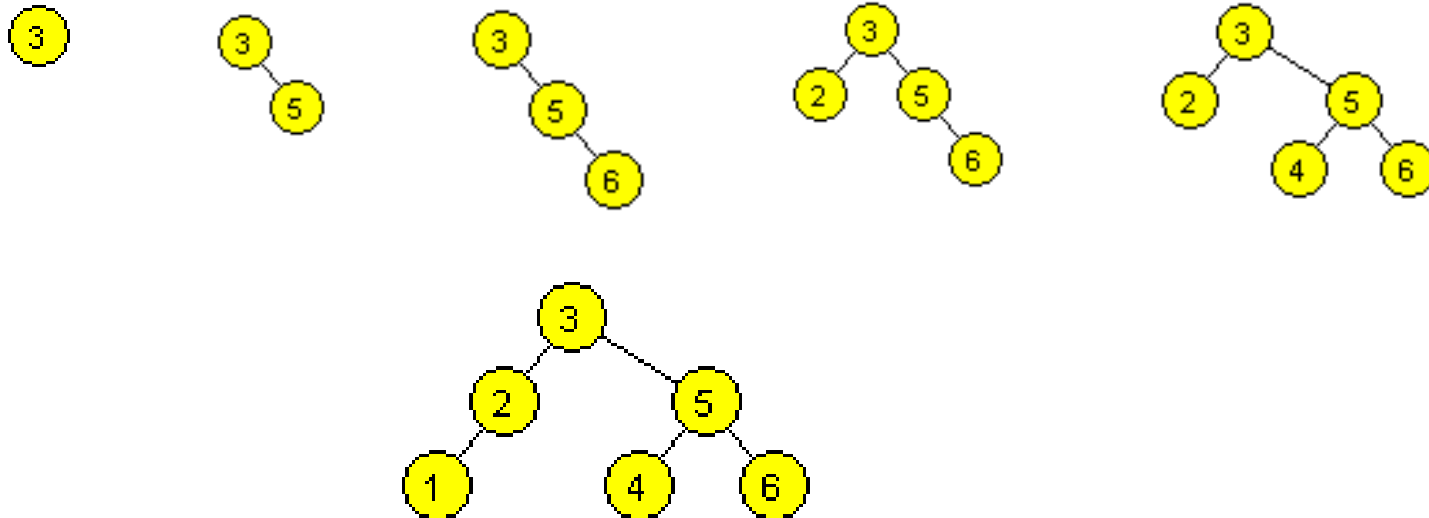

BVS – insert (zložitosť)

– Priemerný prípad $O(\log n)$

- Na vstupe náhodná postupnosť – vytvárame väčšinou „dobre“ vyvážený strom \rightarrow pomalé zväčšovanie hĺbky stromu

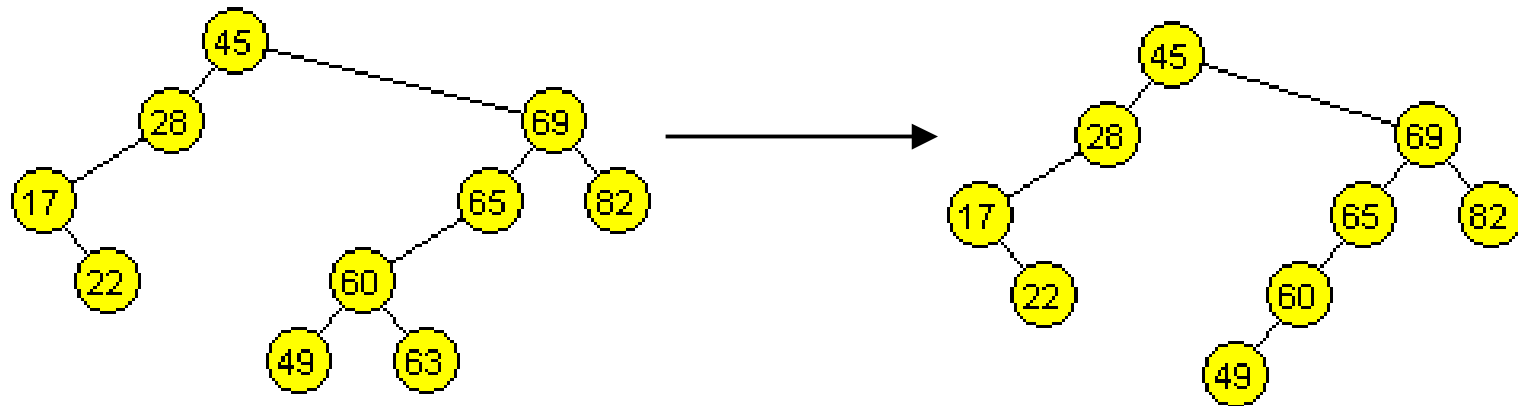
3,5,6,2,4,1

BVS - DELETE

- Rozloženie algoritmu na tri prípady
 - uzol na odstránenie nemá žiadny podstrom
 - jednoduché odstránenie uzla

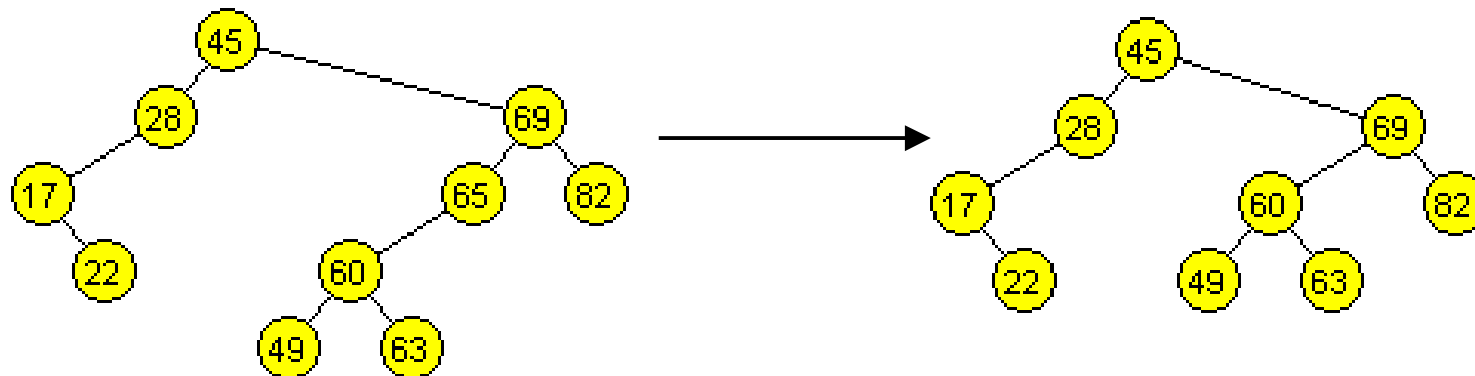
Odstránenie uzla 63

BVS - DELETE

- uzol na odstránenie má jeden podstrom
 - odstránenie uzla, prepojenie koreňa jeho podstromu s jeho rodičom

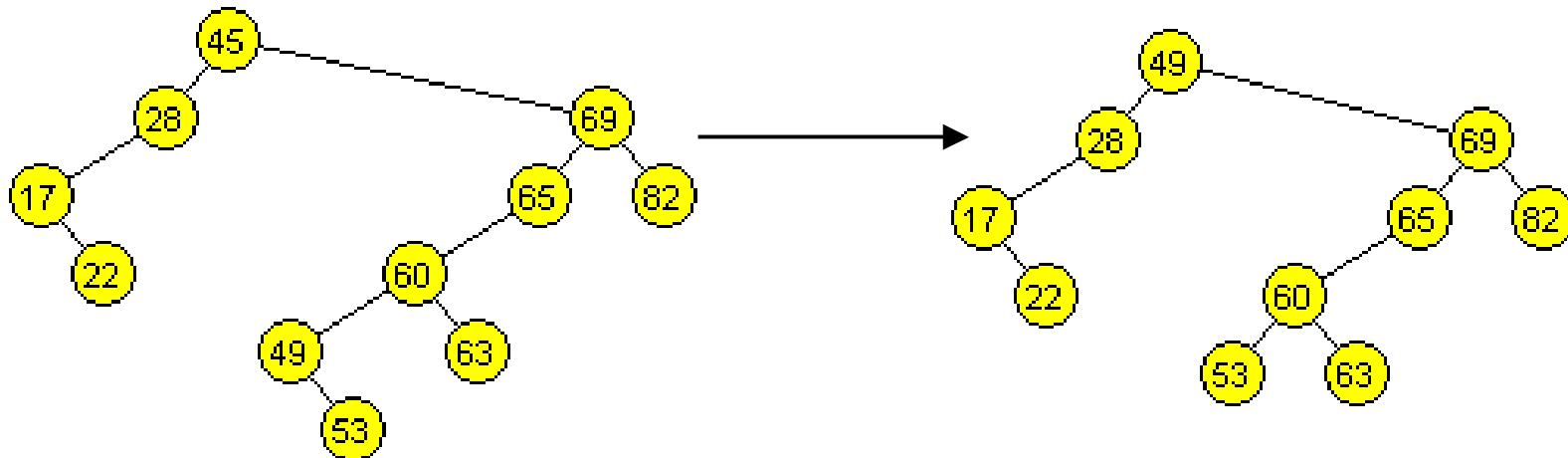
Odstránenie uzla 65

BVS - DELETE

- uzol na odstránenie má dva podstromy
 - nájsť za neho náhradu, skopírovať kľúč z náhr. uzla, odstrániť náhr. uzol, prepojiť koreň podstromu náhr. s rodičom náhrady
 - náhradou je jeho nasledovník, t.j. najmenší (najľavejší) prvok z jeho pravého podstromu → násl. má pravý alebo žiadny podstrom
(náhradou môže byť aj jeho predchodca, t.j. najväčší prvok z jeho ľavého podstromu)

Odstránenie uzla 45 – nahradenie 49

BVS – delete (implementácia)

```
btree TREE-DELETE(T,n)
  if LCHILD(n) = nil or RCHILD(n) = nil
    then Y ← n
    else Y ← TREE-SUCCESSOR(n)
  if LCHILD(Y) <> nil
    then X ← LCHILD(Y)
    else X ← RCHILD(Y)
  if X <> nil
    then PARENT(X) ← PARENT(Y)
  if PARENT(Y) = nil
    then ROOT(T) ← X
    else if Y = LCHILD(PARENT(Y))
      then LCHILD(PARENT(Y)) ← X
      else RCHILD(PARENT(Y)) ← X
  if Y <> n
    then DATA(n) ← DATA(Y)
return Y
```


BVS - Nájdenie nasledovníka

```
btree TREE-SUCCESSOR(T)
  if RCHILD(T) <> nil
    then return TREE-MINIMUM(RCHILD(T))
  S ← PARENT(T)
  while S <> nil and T = RCHILD(S)
  do
    T ← S
    S ← PARENT(T)
  return S
```

BVS - Nájdienie minima, resp. maxima

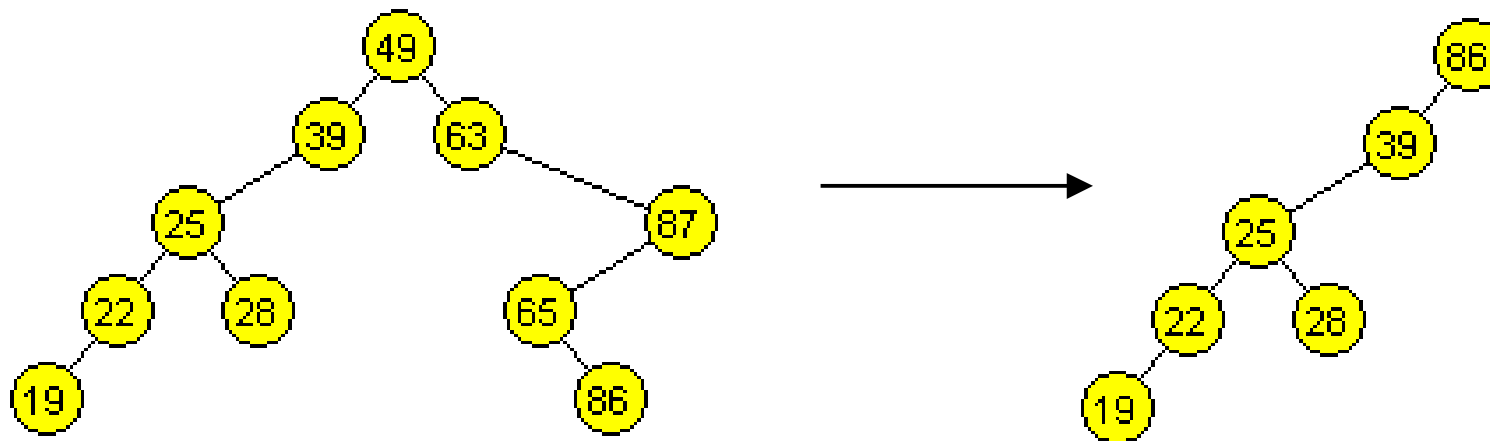
```
btree TREE-MINIMUM(T)
  while LCHILD(T) <> nil
    do
      T ← LCHILD(T)
  return T
```

```
btree TREE-MAXIMUM(T)
  while RCHILD(T) <> nil
    do
      T ← RCHILD(T)
  return T
```

BVS – delete (zložitosť)

- Musíme nájsť uzol, ktorý chceme odstrániť a uzol, ktorý sa stane náhradou – časová zložitosť závisí od hĺbky stromu
- Odstraňovanie uzlov spôsobuje nevyváženosť stromu, pretože vždy vyberáme ako náhradu nasledovníka → pravý podstrom sa redukuje, ľavý ostáva
 - preto najhorší prípad má zložitosť $O(n)$, ináč v priemere je to $O(\log n)$

Po odstránení uzlov 49,63,65,87,65

BVS – search (implementácia)

Rekurzívna verzia:

```
btree TREE-SEARCH(T,k)
if T=nil or k=DATA(T)
    then return x
if k<DATA(T)
    then return TREE-SEARCH(LCHILD(T),k)
    else return TREE-SEARCH(RCHILD(T),k)
```

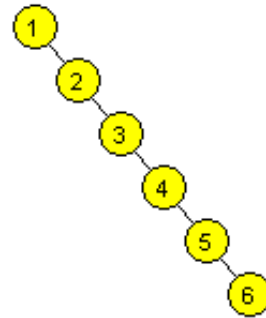
Iteratívna verzia:

```
btree ITERATIVE-TREE-SEARCH(T,k)
while T <> nil and k<>DATA(T)
    do
        if k<DATA(T)
            then T ← LCHILD(T)
            else T ← RCHILD(T)
return T
```

BVS – search (zložitosť)

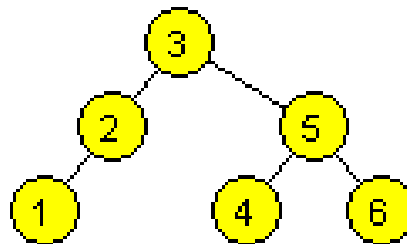
- Závisí od hĺbky, resp. úplnosti stromu
 - najhoršia zložitosť je $O(n)$

- nájdenie uzla 6

- priemerná a zároveň najlepšia zložitosť je $O(\log n)$

- nájdenie uzla

BVS – výpis obsahu

- Inorder – usporiadaný výpis obsahu BVS
- Časová zložitosť pre preorder, inorder, postorder je $O(n)$

BVS – zložitosť

- Operácie search, delete, insert majú najhoršiu časovú zložitosť $O(n)$
- Na získanie najlepšej zložitosti $O(\log n)$ musíme zabezpečiť, že strom po týchto operáciách zostane úplny (dokonale vyvážený) → použitie samo vyvažovacích stromov ako sú AVL stromy alebo červeno-čierne stromy, ktoré automaticky menia svoje rozloženie tak, aby po týchto operáciách bol rozdiel hĺbok ľavého a pravého podstromu nanajvýš